

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Kjemikaliets navn:

Deklarasjonsnummer: 34708

BLACK BISON FLYTENDE ANTIKKVOKS (Liberon nr. 270)

Kjemikaliets bruksområde:

Voks til tre. Nærer og fremhever treets farge og struktur.

Ansvarlig firma:

ALANOR AS

P.B. 2190

Tel.: 33 36 29 70

N-3103 Tønsberg

Faks: 33 36 29 71

Nødtelefon:

33 36 29 70

2. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

vekt %	navn	CAS-nr.	EINECS/ELINCS	Klassifisering
70-80	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	64742-48-9	265-150-3	R10 Xn;R65 R66
5-10	Terpentin, vegetabilsk	8006-64-2	232-350-7	R10 Xn;R20/21/22-65 Xi;R36/38 R43 N;R51-53

Inneholder voks.

Ordlyden av R-setningene - se punkt 16.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Brannfarlig, helseskadelig og miljøskadelig væske med langtidseffekter. Kan gi allergi ved hudkontakt.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Innånding:

Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege.

Hud:

Fjern straks forurensede klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege. Smør huden inn med håndkrem.

Øyne:

Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet sperres godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege. Skyllingen fortsettes under transport til lege/sykehus.

Svelging:

Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. **Fremkall ikke oppkast**, da det øker faren for å få produktet i lungene. Inntreffer oppkast, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ring straks etter ambulanse.

Forbrenning:

Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

Informasjon:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING

Tiltak ved brann:

Unngå innånding av røykgasser. Bruk SVAK VANNSTRÅLE for å kjøle beholdere! Unngå vann på produktet.

Brannslukningsmidler:

Kullsyre, pulver eller skum. Bruk ikke vann.

Farlige forbrenningsprodukter:

Ved brann utvikles giftige gasser: særlig karbonoksider.

Vernetiltak ved brann:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**Personlig beskyttelse:**

Bruk personlig verneutstyr - se punkt 8. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

Miljøbeskyttelse:

Helles aldri ut i kloakken. Se punkt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

Metoder til opprydding:

Søl og avfall skal straks nøytraliseres med inert granulat el. likn. Fortsatt behandling av søl: se punkt 13.

7. HÅNDBETING OG OPPBEVARING**Håndtering:**

Se punkt 8.

Oppbevaring:

I godt tillukket beholder i godt ventilert rom.

Fareklasse:

B (Jfr. Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk).

Spesielle bruksområder:

Se bruksområder - punkt 1.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR**Begrensning av eksponeringen:**

Unngå innånding av damp. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks forurenset tøy. Vask hender og forurensete områder med vann og såpe etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

Administrative normer:

50 ppm = 275 mg/m³ (Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung)

25 ppm = 140 mg/m³ AH (Terpentin, vegetabilsk)

A = allergifremkallende, H = hudopptak.

Personlig verneutstyr:**Innånding:**

Ved utilstrekkelig ventilasjon: bruk godkjent vernemaske med gassfilter type A (brunt - mot organiske damp). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud:

Vernehansker av nitrilgummi.

Gjennombruddstid; ca. 1½ time.

ALTox har redusert hanskeguidens gjennombruddstid med en faktor på ca. 3, fordi standardtesten EN-374-3 er foretatt ved 23°C, mens temperaturen i hansken i praksis er ca. 35°C. Dessuten strekkes elastiske hansker ved bruk, så hansketykkelsen og dermed også gjennombruddstiden blir redusert.

Øyne:

Tettsluttende vernebriller ved risiko for sprut.

Begrensning av miljøeksponering:

-

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form og utseende:	Gul-oransje væske
Lukt:	Av terpentin
pH:	-
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	155-200
Smeltepunkt (°C):	-
Flammepunkt (°C):	38
Antennelsestemperatur (°C):	-
Ekspløsjongrenser (Vol%-%)	1-6
Damptrykk (mmHg) v/20°C:	-
Tetthet g/ml v/30°C:	0,8-0,95
Vannløselighet:	Tungt løselig.
Viskositet, kinematisk (m²/s):	5*10 ⁻⁶

10. STABILITET OG REAKTIVITET**Stabilitet:**

Brennbart. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: 38°C. Avgitte damper kan antennes av f.eks. gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv m.m.

Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør og oppvarming.

Materialer som skal unngås:

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser.

Farlige spaltningsprodukter:

Ved lengre tids oppheting eller brann utvikles giftige damp: særlig karbonoksider.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE**Opptaksveier:**

Lungene og mage-tarm-kanalen.

AKUTT**Innånding:**

Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud:

Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyne:

Kan gi irritasjon med rødme.

Svelging:

Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under innånding. Ved svelging eller oppkast kan små dråper av produktet bli innåndet og medføre kjemisk betinget lungebetennelse eller vann i lungene. Vær oppmerksom på at symptomene (pustevanskeligheter) kan oppstå flere timer etter påvirkningen.

LANGTIDSEFFEKT

Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem. Terpentiner kan gi allergi ved hudkontakt.

12. MILJØOPPLYSNINGER**Økotoksisitet:**

Naftaen har liten giftighet overfor vannlevende organismer. Terpentiner er giftig for vannlevende organismer.

Mobilitet:

Produktet er tungt oppløselig i vann og vil flyte på vannoverflaten. Fordamper delvis fra vann- eller jordoverflater. Store mengder kan trenge ned i jorda og forurense grunnvannet.

Persistens og nedbrytbarhet:

Naftaen: Forventes å være potensielt biologisk nedbrytbar. Terpentiner kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Bioakkumulasjonspotensial:

Naftaen: $\log K_{ow} > 3$ - Mulighet for bioakkumulering. Terpentiner: Ingen bioakkumulering forventes.

Andre skadevirkninger:

-

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAK-kode: 20 01 13

Avfallstoffnummer: 7051

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN-nummer	Varenavn og beskrivelse	Klasse	Emballasjegruppe	
1263	Maling	3	III	(ADR/RID)

Begrensete mengder, hvor det er tilstrekkelig å angi på hvert kolli: "UN 1263".

Begrensete mengder:

Sammensatt emballasje: Maks 5 l for hver inneremballasje og maks 30 l for hvert kolli.

Brett med strekkfilm: Maks 5 l for hver inneremballasje og maks 20 l for hvert kolli.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

EF-nr.: -

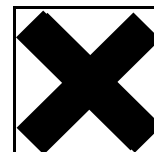
Innholdsmerking:

Terpentin, vegetabilsk og Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung

Risiko- og sikkerhetssetninger:

- R 10: Brannfarlig.
 R 43: Kan gi allergi ved hudkontakt.
 R 65: Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
 R 66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
 R 52/53: Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
 S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.
 S 23: Unngå innånding av damp.
 S 24: Unngå hudkontakt.
 S 29: Må ikke tømmes i kloakkavløp.
 S 37: Bruk egnede vernehansker.
 S 51: Må bara anvendes på godt ventilerte steder.
 S 62: Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.

Symbol:

Helseskadelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET**Ordlyd på R-setninger nevnt i punkt 2:**

- R 10: Brannfarlig.
 R 20/21/22: Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
 R 36/38: Irriterer øynene og huden.
 R 43: Kan gi allergi ved hudkontakt.
 R 51-53: Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
 R 65: Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
 R 66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette HMS-databladet.

YL-gr.: 4 YL-tall: 1600-3200

Utgave nr.:	Oppdatering:	Endring i punkt:	Erstatter helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad av:
3	30. Juni 2007	1, 9, 14, 15, 16	4. mai 2004

Utarbeidet av: ALTox a/s - Godthåbsvej 177 - DK-2720 Vanløse - Danmark - Tel. +45 38 34 77 98 - Faks +45 38 34 77 99 / EL - Kvalitetskontroll PW